

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу шостого частини сьомої статті 10⁸ Закону України „Про Конституційний Суд України“

Київ
27 листопада 2025 року
№ 229-2(II)/2025

Справа № 3-140/2025(276/25)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуючий, доповідач,
Водянніков Олександр Юрійович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу шостого частини сьомої статті 10⁸ Закону України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 35, ст. 376) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Плєскач В.Ю. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність)

абзац шостий частини сьомої статті 10⁸ Закону України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136–VIII зі змінами, яким встановлено, що «стосовно кандидатів, які отримали оцінку „не відповідає“ за критеріями високих моральних якостей або визнаного рівня компетентності у сфері права, Дорадча група оприлюднює лише резолютивну частину рішення, без наведення мотивів, які стали підставою для його ухвалення. Повний текст рішення із мотивуванням оприлюднюється Дорадчою групою на письмову вимогу кандидата, який отримав оцінку „не відповідає“».

1.1. Із матеріалів конституційної скарги вбачається таке.

Плескач В.Ю. звернувся до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції з позовом до Дорадчої групи експертів (далі – Дорадча група), „в якому просив визнати протиправною відмову Дорадчої групи у наданні публічної інформації на його запит від 09 квітня 2024 року та зобов’язати відповідача повторно розглянути вказаний запит про отримання публічної інформації з урахуванням висновків суду і надати публічну інформацію в електронному вигляді“.

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду рішенням від 16 січня 2025 року позов Плескача В.Ю. задовольнила.

Не погоджуючись із указаним судовим рішенням, Дорадча група подала апеляційну скаргу до Великої Палати Верховного Суду.

Велика Палата Верховного Суду постановою від 26 червня 2025 року рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 16 січня 2025 року скасувала; у задоволенні позову Плескача В.Ю. до Дорадчої групи про визнання протиправними дій та зобов’язання вчинити певні дії відмовила.

1.2. На думку суб’єкта права на конституційну скаргу, оспорювані приписи Закону України „Про Конституційний Суд України“ суперечать статті 34 Конституції України, зокрема, порушують його конституційне право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, право вільно

збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір, оскільки встановлюють „абсолютну, непропорційну, негнучку, безвиключну заборону в отриманні доступу до інформації, яка має високий суспільний інтерес“.

На підтвердження своєї позиції Плескач В.Ю. посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, Суду Справедливості Європейського Союзу та конституційних судів інших держав, а також на окремі приписи Закону України „Про доступ до публічної інформації“.

2. Розв’язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Основного Закону України).

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.1. Суб’єкт права на конституційну скаргу, обґрунтовуючи неконституційність абзацу шостого частини сьомої статті 10⁸ Закону України „Про Конституційний Суд України“, твердить, що ці приписи містять, зокрема,

„безвиключну заборону в отриманні доступу до інформації, яка має високий суспільний інтерес“.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України акцентує увагу на тому, що конституційною вимогою реалізації права на звернення з конституційною скаргою є наявність зв'язку між оспорюваним приписом закону України, який, на думку особи, суперечить Конституції України, та застосуванням цього припису в остаточному судовому рішенні в її справі, тобто справі, в якій суди системи судоустрою України розглядали по суті юридичний спір за участю цієї особи.

За юридичною позицією Конституційного Суду України „вільне вираження людиною своїх поглядів та переконань безпосередньо пов'язане з правом людини на інформацію, яке включає в себе право на вільне збирання, зберігання, використання, поширення інформації. Водночас не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (частина друга статті 32 Основного Закону України). Право на вільне поширення інформації може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя (частина третя статті 34 Конституції України)“ (абзац четвертий пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 21 грудня 2021 року № 3-р/2021).

Автор клопотання не навів аргументів, які свідчили б про зважування права на захист приватного життя та права збирати інформацію – індивідуальних прав, гарантованих статтями 32 і 34 Конституції України, зокрема переваги одного з цих конституційних прав.

2.2. Досліджуючи питання прийнятності конституційної скарги, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зважає на практику Європейського суду з прав людини щодо оцінки втручання в сферу дії

статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. У рішенні у справі *Sieć Obywatelska Watchdog Polska v. Poland* від 21 березня 2024 року (заява № 10103/20) Європейський суд з прав людини урахував такі критерії, як мета запиту на отримання інформації, характер запитуваної інформації, роль заявника, чи була інформація створеною та доступною, та зауважив, що ці критерії є сукупними (§ 49). У цій же справі Європейський суд з прав людини, зокрема, надав „особливої ваги ролі заявника як журналіста або як громадського наглядного органу, або неурядової організації, діяльність яких стосується питань суспільного інтересу“ (§ 54).

Матеріали, додані до конституційної скарги, не містять даних, які свідчать про участь суб'єкта права на конституційну скаргу у конкурсі на посаду судді Конституційного Суду України або підтверджують його інший (професійний, громадський) істотний інтерес.

Тому наведення у конституційній скарзі аргументів щодо суспільного інтересу в отриманні інформації не позбавляє автора клопотання обов'язку обґрунтувати зв'язок оспорюваних приписів Закону України „Про Конституційний Суд України“ із його справою, яку по суті розглядали суди системи судоустрою України, зокрема вказати (окреслити) індивідуальне людське право, гарантоване Конституцією України, яке, на його думку, порушено, а також навести доводи, які підтверджували б причинно-наслідковий зв'язок між оспорюваними приписами Закону України „Про Конституційний Суд України“ та шкодою, завданою зазначеному індивідуальному праву цього суб'єкта.

З огляду на суть інституту конституційної скарги Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України висновує, що конституційна скарга не є скаргою *actio popularis* (в інтересах правопорядку), а наведеними твердженнями Плескач В.Ю. лише висловив позицію щодо відповідного законодавчого регулювання, не підкріпивши її аргументами про порушення його конституційного права.

Отже, Плескач В.Ю. не обґрунтував тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону України „Про Конституційний Суд України“ в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про

Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу шостого частини сьомої статті 10⁸ Закону України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136–VIII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**